Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry

Lausunto 35/2020

Maire Lumiaho

26.5.2020

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

LAUSUNTO KOSKIEN HALLITUKSEN ESITYSTÄ EDUSKUNNALLE ERÄISTÄ MAATALOUDEN LUOPUMISTUEN ANSIOTULORAJAAN COVID-19-EPIDEMIAN JOHDOSTA SOVELLETTAVISTA VÄLIAIKAISISTA MENETTELYISTÄ / HE 76/2020 vp

Ruuantuotanto on elintärkeä osa huoltovarmuutta ja sen turvaamista. Nyt kasvukauden Suomessa jo suuressa osassa maata alettua, monella maatilalla on kasvava huoli osaavan työvoiman saatavuudesta tulevan kesän kasvukauden tuomiin työtehtäviin, ja myös siitä, onko eläinten hyvinvoinnin turvaaminen kotieläintiloilla mahdollista epidemiatilanteen tuomissa työvoimaongelmissa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi luopumistuen maksamista ja luopumistuensaajan ilmoitusvelvollisuutta koskevia säännöksiä koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilan vuoksi. Muutosesitys mahdollistaa luopumistuen saajan työskentelyn maatalouden palkkatyössä ilman että työskentely ja siitä saatu ansio vaikuttaisi nykyiseen tapaan luopumistuen maksamiseen. Muutosta esitetään määräajaksi 16.3. -31.12.2020, ja voimaantulevaksi takautuvasti yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi.

MTK pitää hallituksen esityksen määräaikaisia luopumistuen maksamiseen ja ilmoitusmenettelyyn liittyviä muutosesityksiä perusteltuina ja tarpeellisina. Maatilojen työvoimakysymysten ratkaisemiseksi koronaepidemian aiheuttamissa poikkeusoloissa ei löytyne yhtä keinoa, vaan ratkaisuja täytyy löytää usealta taholta. MTK katsoo, että tämä nyt eduskunnan käsiteltävänä oleva muutosesitys on yksi keino turvaamaan kasvukauden töitä, mutta myös keino varautua epidemian mahdollisen pahenemisen aiheuttamaan työvoiman tarpeeseen kotieläintiloilla esimerkiksi sairaustilanteissa. Luopumistuen saajat ovat entisiä maatalouden harjoittajia ja heillä on maataloudessa vaadittavaa erityisosaamista ja ammattitaitoa. Luopumistuen saajia, joita esitys koskee, on 1 900, ja heistä hallituksen esityksessä arvioidaan työllistyvän muutosesityksen myötä alkaen 100 henkilöstä enimmillään 500 henkilöön. Kyse ei ole kovin suuresta joukosta, mutta MTK:n arvion mukaan maatilojen näkökulmasta tämä muutosesitys voi osaltaan turvata kriittisen osaamisen ja työvoiman tarvetta maatiloilla.

Maa – ja metsätaloustuottajain Keskusliitto
MTK ry

Lausunto 35/2020

Maire Lumiaho

26.5.2020

Koronapandemiaa koskevien arvioiden mukaan on mahdollista, että jonkinlainen poikkeustilanne jatkuu vielä pitkälle ensi vuoteen. MTK katsoo, että tämän vuoksi täytyy olla valmiutta myös tarvittaessa pidentää esitetyn muutoksen kestoa.

Suomessa luopumistukien myöntäminen päättyi vuoden 2018 lopussa, ja eikä uusia tukia enää myönnetä. Koska luopumistuki maksetaan työeläkejärjestelmän kautta varhaiseläkkeen muodossa, päättyy luopumistukien maksaminen kun viimeinenkin nyt uinuva luopumistuen saaja täyttää vanhuuseläkeiän vuonna 2029.

Helsingissä 26.5.2020

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Maire Lumiaho
Lakimies